

Vergaderjaar 2018–2019

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 2722

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 november 2018

Hierbij bied ik u mijn reactie aan op de vraag van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat van uw Kamer, gesteld tijdens de procedure-vergadering van 3 oktober 2018. De commissie heeft mij gevraagd te reageren op het batterij-initiatief van de Europese Commissie, dat in het derde EU-mobiliteitspakket is uitgewerkt tot een strategisch actieplan.

In de transitie naar schoon en duurzaam transport is de opslag van energie een cruciale factor. Voor alle modaliteiten geldt dat elektrificatie van groot belang is voor emissiereductie. Dankzij grote onderzoeks- en marktinspanningen vindt die elektrificatie van het vervoer steeds meer plaats. Het is belangrijk dat dit in EU-verband wordt ondersteund door middel van de EU-alliantie voor batterijen en het strategisch actieplan voor batterijen. Hiermee komen samenwerkingen tussen belangrijke industriële belanghebbenden, de innovatiesector, lidstaten en de Europese Investeringsbank beter tot stand.

Nederland staat achter de voorgestelde Europese aanpak gericht op de volledige waardeketen van batterijen. De aanpak brengt Europa en Nederland in positie in een belangrijke sector voor de toekomst, die zorgt voor werkgelegenheid, groene groei, schone mobiliteit en een beter milieu. De ontwikkeling van een eigen Europese batterij-industrie vermindert de geopolitieke afhankelijkheid van deze technologie en biedt Nederland mogelijkheden om groene groeikansen op dit gebied te verzilveren. In de plannen ligt de nadruk op duurzaamheid: van de ontginning van grondstoffen, tot de productie van batterijcellen en batterijpacks, tot het gebruik, hergebruik en recycling ervan. Er wordt actie ondernomen om duurzame grondstoffenvoorziening te garanderen en Europese projecten in de gehele batterijwaardeketen (waaronder de productie van cellen) worden gesteund. Daarnaast wordt ingezet op

onderzoek en innovatie en hoogopgeleide werknemers voor de batterijwaardeketen.

Inmiddels is de Commissie gestart met de uitvoering van het strategisch actieplan en zijn met Europese steun en samenwerking diverse resultaten geboekt, zoals investeringen in de productie(technologie) van materialen voor batterijen, de vorming van consortia voor de productie van batterijcellen en diverse uitbreidingen van de productiecapaciteit in Europa. Ook zijn onder de vlag van het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT) ongeveer 260 innovatie- en industriële spelers batterijwaardeketen gemobiliseerd. Zij investeren samen in acties en projecten zoals de productie van cellen, second-life batterijen, recycling van batterijen, netintegratie van elektrische voertuigen en onderwijs- en opleidingsprogramma's.¹

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat volgen de ontwikkelingen op het gebied van batterijen nauwgezet en zetten momenteel samen met de Rijksdienst voor ondernemend Nederland een onderzoek op om de batterijwaardeketen en -ontwikkelingen in Nederland in kaart te brengen. Nederland heeft in de bredere batterijketen kennis en bedrijvigheid te bieden die aansluit bij het Europese plan, bijvoorbeeld op de terreinen van:

- «*smart grids en slimme opslag*», waar bijvoorbeeld de Utrechtse «Smart Solar Charging» projecten wereldwijde aandacht krijgen en onderzoek van de TU Delft heeft geleid tot de spin-off «battolyser» waarbij batterijopslag en de productie van waterstof gecombineerd worden;
- «*connected electric mobility*», waar bijvoorbeeld het Nederlandse Cleantron actief is op het terrein van batterijmanagementsystemen;
- en «*next generation and sustainable batteries*», waar onder andere de TU Eindhoven en TNO werken aan innovatieve batterij(cel)technologie en ook Nederlandse high-tech start-ups ontstaan op het terrein van nieuwe batterij-materialen (LeydenJar) en nieuwe batterijconcepten (Elestor).

In dit onderzoek worden de marktkansen voor Nederland in de Europese batterij-industrie en de mogelijkheden voor een versnelde verduurzaming van de mobiliteitssector door batterijontwikkeling verder verkend. Met de inzichten uit dit onderzoek kan worden bekeken hoe een gerichte Nederlandse EU-batterijstrategie het beste vorm krijgt. Die strategie kan onder andere bestaan uit het in verbinding brengen van individuele Nederlandse bedrijven en onderzoeksinstellingen met Europese activiteiten, strategische consortiavorming op EU-niveau of acquisitiebeleid van interessante bedrijven voor de Nederlandse batterijwaardeketen.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
S. van Veldhoven-van der Meer

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-6114_n1.htm Europese Commissie «EU-alliantie voor batterijen: na één jaar al grote stappen gezet bij opzetten batterijfabricage in Europa», Brussel, 15 oktober 2018